

Postgebühr im Abonnement
Poština plaćana v gotovini

LJUBLJANSKI ŠKOFIJSKI LIST

Letnik LXXXI.

Ljubljana, 15. maja 1944.

Štev. 6.

Erscheint monatlich — Jahr 1944 — Abonnement: Jährlich 35 Lire
Izhaja mesečno — Leto 1944 — Naročnina: 35 Lir letno

18.

Tolažilna beseda svetega očeta.

SEGRETERIA DI STATO
DI SUA SANTITÀ

Dal Vaticano, die 4 Februarii 1944.

No. 415/44

Exc.me ac Rev.me Domine,

Licet praesentia ob rerum discrimina difficiliores inter gentes coniunctiones evaserint, absque tamen intermissione ad Sanctam Sedem perveniunt nuntii de gravibus saepeque numero cruentis tentationibus, quibus Dominus, secreto suo misericordique consilio, clerum fidelemque populum pastoralis tuae demandatum vigilantiae probari permittit.

Sane haud mihi opus est, ut tibi significem quanto mafore exinde afficiatur Augustus Pontifex. Qui nunquam Suis in Christo filiis proximorem Se esse sentit, quam cum eos afflictos novit ob alitam erga Ecclesiam fidelitatem.

Quodsi huius fidelitatis liberalisque animi memoria nonnihil allevetur beati Petri Successor, non tamen propterea angustiae minuuntur, in quas vestris ex doloribus adducitur.

Cum itaque de intima Ipsius cum uniuscuiusque vestrum animis coniunctione deque cotidianis precibus, quibus Omnipotentem Deum exorat, ut tristitiae dies contrahere dignetur, Iesu Christi Vicarius certiores vos facere velit, tibi, clero dilectoque populo tuo, caelestium solaciorum auspiciem paternaeque Suae benevolentiae testem, Apostolicam dilargitur Benedictionem.

Hanc interea occasionem libenter nanciscor, ut sensus meae erga te observantiae confirmem, meque profitear

Exc.mo ac Rev.mo Domino
Domino GREGORIO ROŽMAN,
Episcopo Labacensi
LABACUM

Excellentiae Tuae
addictissimum
Aloys. Card. Maglione, m. p.

Zahvala za škofijske nabirke.

SEGRETERIA DI STATO
DI SUA SANTITÀ

Dal Vaticano, die 11 Martii 1944.

No. 75359.

Exc.me ac Rev.me Domine,

Summos inter dolores, quibus cotidie magis exeruiatur beati Petri Successor, ob crescentes huius belli vastationes, intima animi consolatione cernit Suos in Christo filios, licet luctibus, licet omnis generis calamitatibus opprimantur, stipem Eidem offerre minime praetermittere, ut, pro supremo, quo fungitur, munere, caritati exercendae provehendaeque fidei operam dare queat.

Quod quidem fideles Labacenses anno proxime superiore luculenter praestarent, pecuniam, sive Christi egenis, quam petrianam vocant (Lib. it. 8.210), sive Missionibus in Africa sustentandis (Lib. it. 14.250) pio consilio destinando.

Propterea Augustus Pontifex, grates singulis largitoribus de suavi peragens officio, effusa instantique ad Deum prece, tibi dilectoque tuae vigilantiae commisso gregi caelestia expostulat solacia, quibus praesentes rerum asperitates atque aerumnas facile fructuoseque sustinere possitis, eorumque auspicem praecipuaeque Suae benevolentiae testem, Apostolicam dilargitur Benedictionem.

Haec tibi significans, sensus meae erga te observantiae confirmo, ac me profiteri gaudeo

Exc.mo ac Rev.mo Domino
Domino GREGORIO ROZMAN,
Episcopo Labacensi
LABACUM

Excellentiae Tuae
addictissimum
Aloys. Card. Maglione, m. p.

Obred svetega krsta.

DECRETUM

de usu salivae in administratione baptismi

(AAS 1944, 28—29.)

Quanta cura ac vigilantia Catholica Ecclesia ritus et caeremonias in sacrosancto Missae sacrificio ac Sacramentorum administratione, apostolicis traditionibus sanctorumque Patrum decretis constituta, observare studuerit, compertum est e constanti sollicitudine qua liturgicos libros ediderit, et ubique fideliter servandos constituerit. Ipsa insuper sacra Tridentina Synodus (Sess. VII, Cap. XIII) de his ritibus decrevit in haec verba: »Si quis dixerit receptos et approbatos Ecclesiae Catholicae ritus in solemni Sacramentorum administratione adhiberi consuetos, aut contemni, aut sine peccato a ministris pro libito omitti, aut in novos alios per quemcumque ecclesiarum pastorem mutari posse, anathema sit«. Haec autem minime officiant

quominus, ubicumque gravis ratio suadeat, ritus aut caeremoniae a competente auctoritate mutari possint, ne fideles a Sacramentorum susceptione alienentur. Quum vero plures Sacrorum Antistites, sacerdotes et missionales notum fecerint quandoque in administratione Baptismi tam parvulorum quam adultorum contagionis adesse periculum aures naresque baptizandorum saliva oris sui tangendo, Sacra Rituum Congregatio, de mandato Sanctissimi Domini Nostri Pii Papae XII, rubricam Ritualis Romani Tit. II, cap. II, n. 13 ita reformandam decrevit: »Postea sacerdos pollice accipit de saliva oris sui (quod omittitur quotiescumque rationabilis adest causa munditiei tuendae aut periculum morbi contrahendi vel propagandi) et tangit aures et nares infantis...« et in futuris eiusdem Ritualis Romani editionibus inserendam mandavit. Quibuscumque contrariis non obstantibus.

Die 14 Januarii 1944.

C. Card. Salotti, Ep. Praen., Praefectus.

L. S.

A. Carinci, Secretarius.

21.

Zakramentalna generalna odveza.

INSTRUCTIO

circa sacramentalem absolutionem generali modo pluribus impertiendam

(L'Osservatore Romano z dne 29. marca 1944.)

Ut dubia et difficultates removeantur in interpretanda et exsequenda facultate impertiendi in quibusdam rerum adiunctis absolutionem sacramentalem generali formula seu communi absolutione, sine praevia peccatorum confessione a singulis Christifidelibus peracta, Sacra Paenitentiaria opportunum ducit haec quae sequuntur declarare atque edicere:

I) Sacerdotes, licet ad confessiones sacramentales excipiendas adprobati non sint, facultate fruuntur absolvendi generali modo atque una simul:

a) Milites imminenti aut commisso proelio, prout in mortis periculo constitutos, quando, sive prae militum multitudine sive prae temporis angustia, singuli audiri nequeunt.

Si tamen rerum adiuncta eiusmodi sint, ut vel moraliter impossibile, vel admodum difficile videatur milites absolvere imminenti aut commisso proelio, tunc licet eos absolvere statim ac necessarium iudicabitur (cfr. Responsum huius S. Paen. Ap. 10 Dec. 1940 — A. A. S. 1940 pag. 571).

b) Cives et milites instante mortis periculo, durantibus hostilibus incursionibus.

II) Praeter casus in quibus agitur de mortis periculo, non licet sacramentaliter absolvere plures una simul, aut singulos dimidiata tantum confessos, ratione tantum magni concursus paenitentium, qualis verbi gratia potest contingere in die magnae alicuius festivitatis aut indulgentiae (cfr. Prop. 59 ex damnatis ab Innocentio XI die 2 Mart. 1679): licet vero si accedat alia gravis omnino et urgens necessitas, gravitati praecepti divini integritatis confessionis proportionata, verbi gratia si paenitentes — secus nulla sua culpa — diu gratia sacramentali et sacra Communione carere cogantur.

Decernere autem si militum aut captivorum aut civium turma in tali necessitate inveniatur, locorum Ordinariis reservatur, ad quos praevidere recurrere tenentur Sacerdotes, quoties id possibile sit, ut licite eiusmodi absolutionem impertiant.

III) Absolutiones sacramentales pluribus una simul a Sacerdotibus arbitrio suo impertitae, extra casus de quibus in N. I, vel non obtenta praevia Ordinarii licentia, licet hic adiri potuerit, iuxta dicta in N. II, utpote abusus habendae sunt.

IV) Antequam Sacerdotes sacramentalem absolutionem impertiant, quantum rerum adiuncta permittant, de his quae sequuntur Christifideles commonere debent:

a) Necessarium scilicet esse ut se quisque paeniteat admissorum suorum et a peccatis abstinere proponat. — Convenit etiam Sacerdotes opportune monere paenitentes, ut contritionis actum externo aliquo modo ostendant, si possibile sit, verbi gratia suum percutiendo pectus.

b) Atque omnino necesse esse ut, qui absolutionem turmatim acceperint, in primo deinceps suscipiendo Paenitentiae Sacramento, gravia singula peccata sua rite confiteantur, quae non antea confessi fuerint.

V) Sacerdotes aperte fideles doceant eos graviter prohiberi, ne, quamvis sibi consci sint culpa mortalis, nondum in confessione recte accusatae et remissae, et obligatio integre lethalia peccata confitendi urgeat ex lege sive divina sive ecclesiastica, de industriadeclinent huic obligationi satisfacere, occasionem exspectantes, qua absolutio turmatim detur.

VI) Meminerint vero locorum Ordinarii ut de hisce normis gravissimoque officio tunc Sacerdotes commonefaciant cum iisdem facultatis usum permittant — in peculiaribus rerum adiunctis — sacramentalem absolutionem generali formula una simul impertiendi.

VII) Si tempus suppetat, haec absolutio sueta atque integra formula in plurali numero impertienda est; secus vero haec brevior formula adhiberi potest: »Ego vos absolvo ab omnibus censuris et peccatis in nomine Patris et Filii et Spiritus Sancti«.

Facta autem de praemissis relatione Ss.mo D. N. Pio div. Prov. Pp. XII ab infrascripto Cardinali Paenitentiario Maiore, in Audientia diei 18 mensis currentis, idem Ss.mus Dominus Instructionem Sacrae Paenitentiariae benigne adprobavit, confirmavit et publici iuris fieri mandavit.

Datum Romae, e Sacra Paenitentiaría Apostolica, die 25 Martii 1944.

N. Card. Canali, Paenitentiarius Maior.

L. ✠ S.

S. Luzio, Regens.

Spravna osmina praznika presv. Srca Jezusovega.

V času gospodarske krize, ki je povzročila ogromno brezposelnost in je milijone družin pahnila v največjo bedo, leta 1932., je papež Pij XI. v okrožnici »o molitvi in pokori v zadoščevanje presv. Srca Jezusovega« spričo sedanje svetovne stiske odredil, naj bo »osmina praznika presv. Srca Jezusovega po vsem svetu posvečena spravi za grehe in sveti žalosti«.

Tedaj smo opomin sv. očeta kar nekako preslišali. Čeprav je tudi med našim narodom tedanja gospodarska kriza mnoge spravila v hudo stisko, je vendar narod ni toliko občutil, da bi bil začel iskati vzrokov za to v svojih grehih in bi bil skušal v duhu pokore zadoščevati božji pravičnosti za svoje grehe, ki so zakrivili božje kazni.

Danes živi naš narod v veliko večji stiski in v resni nevarnosti za svoj obstoj in za svoje zveličanje. Danes smo se zavedli, da potrebujemo posebnega božjega usmiljenja in da ga moramo biti vredni, če ga hočemo doseči. Vredni pa postanemo, če se grehu odpovemo ter za dosedanje grehe Bogu spravo in zadoščenje ponudimo. Danes se je tudi v nas vzbudil tisti krščanski čut, o katerem papež Pij XI. v omenjeni okrožnici tako lepo piše: »Kadar koli so krščansko ljudstvo zadele velike nesreče in velike stiske in kadar koli je bila božja pomoč najbolj potrebna, vselej so se kristjani sami od sebe ali pa še češče navdušeni po besedah in zgledu svojih svetih pastirjev oklenili obojnega najmočnejšega orožja v duhovnem življenju, molitve in pokore. Po nekem svetem nagonu, ki naravno vodi krščansko ljudstvo vselej, kadar ga ne begajo sejanci razdora, in ki končno ni nič drugega kakor tisti čut Kristusov, o katerem govori apostol Pavel (1 Kor 2, 16), so kristjani v podobnih položajih vselej takoj spoznali, da morajo svoje duše očistiti grehov, zato so se jih odkrito kesali in izpovedovali ter skušali božji pravičnosti dati zadoščenje še z drugimi spokornimi deli.«

V smislu papeževega navodila hočemo letos na praznik Srca Jezusovega in v njegovi osmini z veliko vnemo tekmovati med seboj v pravnih in prosilnih molitvah. Na kolenih zbrani pred oltarjem bomo molili Odrešenika sveta in v njegovo usmiljeno Srce, ki je okušalo vse človeške bolečine, izlili iz svojih src vse obilne bridkosti, izpovedali bomo pred Njim svojo neomajno vero, svoje trdno upanje in svojo gorečo ljubezen. Po rokah deviške božje Matere, srednice vseh milosti, bomo ponudili Srcu Jezusovemu zadoščenje, to je molitve in prostovoljno pokoro za grehe vseh ljudi, zlasti za svoje lastne grehe in grehe našega naroda, da s tem sprosimo temeljito spreobrnjenje sebi in vsem grešnikom med nami, tudi sovražnikom Boga in Cerkve, »da bi se tudi oni spreobrnil in živeli«. S to pravno pobožnostjo upamo nagniti božje usmiljenje, da odvrne od našega naroda, kjer koli biva, nevarnost brezboštva. V duhu molitve in pokore naj vsi verniki vztrajajo skozi celo osmino. Češčenje, spravo in zadoščenje božjemu Srcu bomo najlepše dajali s sv. mašo, zaradi tega naj bi se — če le mogoče — udeleževali vsak dan osmine svete maše in pristopali pobožno k zadostilnemu svetemu obhajilu. Gotovo bo stalo to nekaj truda in samopremagovanja, a to naj bo za pokoro, ki jo hočemo pridružiti pravni molitvi. Da bomo bolj razumeli pomen in namen pravne osmine, bodo kratki govori zjutraj ali zvečer pri litanijah, kakor je po krajevnih okoliščinah bolj primerno.

V tej pravni osmini naj si premožnejši v duhu krščanskega zatajevanja radi kaj pritrčajo in dajo miloščino v podporo onim, ki so v pomanjkanju in odvisni le od podpor svojih bližnjih. Škofijska dobrodelna pisarna bo uredila zbiranje teh pravnih milodarov.

Z vso resnostjo, vnemo in s krščansko potrpežljivostjo v prenašanju vseh stisk in neobhodnih odpovedi opravimo letos to pravno osmino, da bomo s tem — tako upamo — »najhitreje pospešili uro miru in usmiljenja«.

Podrobnejša navodila in tvarino za govore bo izdal odbor za prve petke in sobote.

V Ljubljani, dne 8. maja 1944.

† Gregorij,
škof.

Za praznik svetega Cirila in Metoda.

V nedeljo, 9. julija, se bo obhajal slovesni spomin slovanskih blagovestnikov sv. Cirila in Metoda. Velika apostola, Grka po rodu, sta v apostolski gorečnosti zapustila svojo domovino in šla oznanjat sv. vero tujim, slovanskim narodom. Pokazala sta, da mora medsebojna ljubezen vezati vse narode in da je najdragocenejša dobrina vsakega naroda sveta vera.

Z žalostjo opažamo, kako se v sedanji strašni vojni trgajo vezi medsebojne ljubezni med posamezniki in med narodi in kako propada versko ter npravno življenje posebno v krajih, kjer sta nekoč s tolikim uspehom delovala sveta brata. Zato bomo praznik sv. Cirila in Metoda najprimerneje obhajali, če bomo podvojili svoje molitve za edinost in spravo med narodi, za zedinjenje ločenih vzhodnih kristjanov s pravo Kristusovo Cerkvijo in za zmago Cerkve nad brezbožnim komunizmom, ki tako strašno ruši dediščino svetih bratov. Tako praznovanje bo najbolj v duhu sv. Cirila in Metoda in bo najbolj odgovarjalo željam svetega očeta Pija XII., ki nas je v svoji najnovejši okrožnici opozoril na naše dolžnosti glede krščanskega Vzhoda.

Gg. dušne pastirje prosimo, da ta dan v cerkvenih govorih sedanjim razmeram primerno pojasnijo zlo cerkvenega razkola in vernikom priporočijo molitev in delo za cerkveno edinost. Po vsakem govoru in po litanijah naj molijo molitev za zedinjenje vzhodnih kristjanov. Pri popoldanski službi božji naj se na praznik opravi skupna ura molitve za cerkveno edinost. (Prim. Zakonik lj. šk., čl. 457, 8.)

Duhovniki, ki so člani »Apostolatus Unitatis«, naj na praznik ali v osmini darujejo sv. mašo po namenu ACM ter za žive in mrtve ude ACM.

Prosimo, da se pri tej priliki po vseh župnijah poživi Apostolstvo sv. Cirila in Metoda, pobere članarina (letno 4 lire) in pridobi čim več novih članov. Sprejemne podobice, ura molitve in razne knjižice se dobe pri škof. ordinariatu. Vse nabirke te nedelje so namenjene za ACM in naj se pošljejo škof. ordinariatu.

Škof. vodstvo Apostolstva sv. Cirila in Metoda.

Duhovne vaje za duhovnike.

Če bodo razmere dopuščale, bodo letos v »Domu duhovnih vaj« v Ljubljani naslednji tečaji za duhovnike:

julija:	17.—21.
	24.—28.
avgusta:	7.—11.
	21.—25.
	28.— 1. sept.
septembra:	11.—15.
	25.—29.
oktobra:	2.— 6.

Vsak tečaj se začne v ponedeljek zvečer (zbiranje ob 18) in se konča v petek zjutraj. Udeležence prosimo, da po možnosti prinesejo s seboj živila, ki se težko dobijo. Prispevki se bodo ravnali po danih možnostih.

Za letošnje tečaje je treba upoštevati posebne okoliščine. Ker služi Dom duhovnih vaj še v druge namene, je razpoložljivega prostora malo na razpolago. Zato naj nihče ne pride neprijavljen in naj pride le tedaj, če je dobil odgovor, da mu je prostor zagotovljen. Prijaviti se je treba dovolj zgodaj, da dobi priglašenec še pravočasno odgovor, ker pošta večkrat zelo počasi posluje. Ker je priglašanje k zadnjim tečajem navadno tako številno, da zmanjka prostora, je bolj priporočljiva in bolj zagotovljena udeležba pri prvih tečajih.

Priglasite se na naslov: **Dom duhovnih vaj, Ljubljana, Zrinjskega cesta 9.**

25.

Slovstvo.

Janez Pucelj: **Jezus, moj prijatelj. Obiski Najsvetejšega.** V Ljubljani 1944. Založila Ljudska knjigarna v Ljubljani. — Knjižica je namenjena mladini za čiščenje sv. Rešnjega Telesa. Toplo priporočamo.

Franč Koretič: **Šmarnice Marije Pomagaj.** V Ljubljani 1944. Založil odbor peterih prvih sobot v Ljubljani. — Dobra knjiga bo dvigala duha tudi izven šmarničnega branja k Marijinemu čiščenju in jo priporočamo.

J. K. Hirscher-Franjo Tominec: **Kakor v zrcalu.** V Ljubljani 1944. Založba Anton Sfiligoj v Ljubljani. — Lepo opremljena knjiga, polna zlate vsebine za izpraševanje vesti vsakogar. Priporočamo.

Slovenski prevod rimskega misala. Izšel je težko pričakovani in prepotrebni slovenski prevod celotnega rimskega misala. Prevedla in priredila sta ga dr. p. Metod Turnšek in dr. p. Tomaž Kurent, cistercijana iz Stične, založil pa stiški samostan. S tem je napravil samostan veliko kulturno dejanje in odpomogel potrebi, ki se je kazala že leta in leta. Vse naše liturgično življenje in prizadevanje je težilo za tem, da dobimo slej ko prej celotni Rimski misal. Liturgične mašne molitve, ki smo jih dobivali po modernih molitvenikih, so samo deloma prinašale prevode iz rimskega misala. Zdaj pa imamo pred seboj celotni najnovejši in po vseh modernih razlagah prevedeni rimski misal v knjigi, ki obsega — 1050 strani! Tu je nauk o maši, vse maše ob nedeljah, praznikih in godovih svetnikov ter ob raznih prilikah, ordo missae, razne mašne in cerkvene molitve ter note za slovensko in latinsko koralno mašo. Knjiga je velik dogodek na našem knjižnem trgu. Z njo je naše liturgično prizadevanje dobilo svojo krono. Tako je omogočeno sedaj vernikom kar najtesneje sodelovati z duhovnikom pri sveti daritvi. Vsem, ki so opravljali to delo zadnjih let, smo vsi hvaležni. Knjiga je izšla v dveh oblikah: na belem umetniškem papirju ter na srednje finem šamon papirju. Prvi izvod velja 180 lir, drugi 140 lir. Oba sta vezana v platno ter ročno šivana. Spricho velikega obsega, lepili risb, večbarvne uvodne priloge ter večbarvnega tiska je cena gotovo majhna. Knjiga se dobi v pisarni Katoliške akcije, Ljubljana, Poljanska 6.

Knjižice salezijanske družbe: št. 245a: **Trpečim narodom;** št. 247-248: **Velikonočna dolžnost;** št. 249-250: **Krvavi cvet** († Marica Nartnikova). — Priporočamo.

Škofijska kronika.

Cerkveno odlikovanje. Za škof. duhovnega svetnika je bil imenovan Franc Majdič, župnik v Sodražici.

Zavod sv. Stanislava. Za vršilca dolžnosti ravnatelja škof. klasične gimnazije v Ljubljani je bil imenovan msgr. dr. Ivan Knific, profesor te gimnazije.

Teološka fakulteta. Promoviran je bil dne 23. marca 1944 za doktorja teologije prefekt Anton Strle.

Nameščen je bil za III. kaplana v Kočevju duhovnik Vinko Šega (1943).

Reaktiviran je bil p. Arhangel Appej, O. F. M., katehet na drž. ljudski šoli na Viču v Ljubljani.

Konkurzni izpit sta pred škofijsko komisijo na Reki dovršila: Karel Babnik, kaplan v Stari Loki, in Melhior Golob, kaplan v Škofji Loki; v Ljubljani pa Anton Vukšinič, kaplan pri D. M. v Polju.

Umrli so: msgr. dr. Anton Breznik, pap. prelat in ravnatelj škof. klasične gimnazije v Ljubljani, dne 26. marca 1944 v starosti 63 let; Janez Molj, župnik v pok., v Kamniku dne 28. marca 1944 v starosti 93 let; Jakob Kalan, župnik lavantin. škofije v pok., na Veliki Loki pri Višnji gori dne 6. aprila 1944 v starosti 67 let; Franc Kern, kaplan v Hinjah, dne 8. aprila 1944 v starosti 27 let; Janko Borštnar, župnik v pok., v Ljubljani dne 4. maja 1944 v starosti 64 let, in Janez Godec, župnik v pok., na Studencu pri Ljubljani dne 8. maja 1944 v starosti 71 let. — Naj v miru počivajo!

Škofijski ordinariat v Ljubljani,
dne 15. maja 1944.

† Gregorij,
škof.

Jože Jagodic,
škof. kancler.

Vsebina: 18. Tolažilna beseda sv. očeta. — 19. Zahvala za škofijske nabirke. — 20. Obred sv. krsta. — 21. Zakramentalna generalna odveza. — 22. Spravna osmina praznika presv. Sreca Jezusovega. — 23. Za praznik sv. Cirila in Metoda. — 24. Duhovne vaje za duhovnike. — 25. Slovstvo. — 26. Škofijska kronika.

Herausgeber — Izdajatelj: Škofijski ordinariat (Ignacij Nadrah). — Verantwortlicher Redakteur — Odgovorni urednik: Jože Jagodic. — Gedruckt bei Ljudska tiskarna in Ljubljana — Tiska Ljudska tiskarna v Ljubljani (Jože Kramarič).